

CONTRIBUȚII LA REPERTORIUL ARHEOLOGIC AL JUDEȚULUI COVASNA (III)

JÓZSEF PUSKÁS*

Keywords: field survey, Târgu Secuiesc Basin, archaeological repertory of Covasna County, Neolithic, Bronze Age, Iron Age, Migration period, Modern Age.

Abstract: The main goal of this paper is to present the results of field surveys, effectuated during the last three years in the Târgu Secuiesc Basin, Covasna County. The archaeological material (including ceramics and fragmentary stone tools) covers a wide period of time, from the beginning of the Neolithic to the 18th century AD. The most significant material belongs to the Neolithic (Starčevo-Criș culture) and Bronze Age (Wietenberg culture). Eneolithic and Early Bronze Age sherds were discovered sporadically. New settlements belonging to the classical Dacian and post-Roman period are known from five locations each, suggesting a dense and extended settlement network.

Cuvinte-cheie: cercetări de suprafață, Depresiunea Târgu Secuiesc, repertoriul arheologic al județului Covasna, neolitic, epoca bronzului, epoca fierului, epoca migrațiilor, epoca modernă.

Rezumat: Articolul de față prezintă rezultatele unor cercetări de suprafață, efectuate în ultimii trei ani în Depresiunea Târgu Secuiesc, județul Covasna. Materialul arheologic caracterizează un interval de timp larg, de la începuturile epocii neolitice până în secolul XVIII. Materialul cel mai bogat (format din ceramică și fragmente de unelte de piatră) aparține neoliticului (cultura Starčevo-Criș) și epocii bronzului (cultura Wietenberg). Sporadic, au fost descoperite materiale eneolitice și fragmente tipice epocii bronzului timpuriu. Noi urme de așezări din epoca dacică sunt cunoscute din cinci localități, iar perioadei post-romane (cultura Sântana de Mureș – Černjachov) îi aparțin tot cinci, sugerând o populație numeroasă în aceste perioade.

INTRODUCERE

Cu acest articol dorim să continuăm prezentarea și introducerea în circuitul științific a descoperirilor arheologice din județul Covasna¹. În urma noilor

¹ Prima parte a articolului a apărut în anuarul Muzeului Național Secuiesc, *Acta Siculica 2012-2013*, iar a doua în Anuarul Muzeului Secuiesc al Ciucului VIII. (*A Csiki Székely Múzeum Évkönyve VIII.*). Cu această ocazie doresc să mulțumesc doamnei profesoare Erzsí Simó pentru corectarea textului.

* Arheolog independent, e-mail: joska1987@yahoo.com

cercetări de suprafață, efectuate în anii 2012–2014, s-au descoperit mai multe situri aparținând unor epoci diferite. Considerăm necesară prezentarea rezultatelor, deoarece în zona cercetată (partea nordică a Depresiunii Târgu Secuiesc) informațiile referitoare la așezările preistorice sunt lacunare. În primul rând, aceste informații pot contribui la o redactare mai precisă și amănunțită a unui repertoriu arheologic, care (sperăm) să ajute la salvarea și cunoașterea acestor situri. Pe de altă parte, aduc noi informații despre situația și distribuția așezărilor preistorice și antice din această microregiune. Nu în ultimul rând, dorim să corectăm și eventualele greșeli din repertoriul arheologic al județului. Materialul prezentat se află în depozitul Muzeului Național Secuiesc (MNS) din Sfântu Gheorghe.

În acest articol prezentăm douăsprezece situri noi (nr. 1–12), necunoscute în literatura de specialitate, și cinci (nr. 13–17) care au fost deja semnalate, însă pentru care în urma noilor cercetări am reușit să aducem noi informații.

CATALOGUL DESCOPERIRILOR

1. **Cătălina** (m. Szentkatolna) – *La cruce* (m. *Keresztfá*) (lat.: 45°57'21.97" N; long.: 26° 9'7.74" E)²

Pe o terasă ușor ridicată a Râului Negru, pe ambele părți ale drumului DJ 121F (care leagă Cătălina și Hătuica), la aproximativ 120 m NE de Halta Cătălina se află locul numit *La cruce* (Fig. 1/1). Aici au fost descoperite fragmente ceramice aparținând epocii bronzului și epocii migrațiilor. Pentru cele din epoca bronzului, puține și fragmentare, nu s-a putut determina apartenența culturală.

Epoca bronzului

1) Fragment din peretele unui vas cu corpul rotunjit făcut din pastă degresată cu nisip, cu bobul mic. Suprafața exterioară

² În paranteze sunt semnalate coordonatele geografice ale siturilor, preluate de pe Google Earth.